TMF Bygningsfornyelse (4695)
Teknik- og Miljøforvaltningen

Bilag 9

Administrationsgrundlag for Bylivsgadepuljens idérunde tre

21-12-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 24646

Dokumentnummer i F2
7180180

Sagsnummer i eDoc
2024-0419071

Resumé
Nærværende administrationsgrundlag rammesætter de finansierbare tiltag og processen fra udvælgelse til udførsel af et bylivsgadeprojekt i Bylivsgadepuljens idérunde tre. I denne idérunde åbnes for en aktiv ansøgningsrunde kombineret med genanvendelse af ubrugte idéer indsendt i den forrige idérunde to, som vil blive udviklet og forelagt i to spor. Byrumsløsningerne udføres som udgangspunkt oven på de eksisterende forhold på offentlige veje og private fællesveje og der kan nedlægges op til 70 p-pladser på tværs af de ca. 10 projekter, som forventes udført.

1 Formål og rammer
I Budget 2025 (BR 2. oktober 2024) (A, B, F, I, O, V og Ø) blev Bylivsgadepuljen forlænget med en ny idérunde i 2025. Bylivsgadepuljen blev oprettet i forbindelse med Budget 2022, og der blev også afsat budgetmidler i Budget 2024 til idérunde to.

I denne idérunde råder puljen over 20,7 mio. kr. inkl. midler til puljeadministration og kommunikation (2025 p/l), som kan anvendes til at finansiere byrumsløsninger i hele byen i overensstemmelse med nærværende administrationsgrundlag samt 2,4 mio. kr. årligt til afledt drift og vedligehold og 0,7 mio. kr. årligt til reduktion af parkeringsindtægter som følge af nedlæggelse af parkeringspladser. Midlerne skal bruges til udarbejdelse af ca. 15 projektforslag, hvoraf ca. 10 forventes udført efter Teknik- og Miljøudvalgets stillingtagen.

Puljen administreres af Teknik- og Miljøforvaltningen og fortsat med hjemmel i hhv. lov om offentlige veje (vejloven) og lov om private fællesveje (privatvejsloven) § 57, stk. 2, afhængigt af de konkrete vejstrækningers ejerforhold. De nærmere rammer herfor er beskrevet i afsnit 5.

1.1 Formål
Bylivsgadepuljen har til formål at omdanne vejstrækninger i København til grønne bylivsgader på baggrund af idéer fra lokale borgergrupper i hele København med inddragelse af dem i planlægning og udførsel af projekterne.

En grøn bylivsgade defineres som en vejstrækning med dæmpet biltrafik, beplantning og opholdsmuligheder, hvor idéen kommer fra lokale initiativtagere, som deltager aktivt i projektets udformning og er med til at sikre gadens ændrede brug efter udførsel.

Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold
Islands Brygge 37
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

1.2 Finansierbare tiltag
Det vil altid være Teknik- og Miljøforvaltningen, der ud fra en konkret vurdering rammesætter vilkårene for, at et projekt kan gennemføres.

Puljemidlerne kan fx anvendes til følgende tiltag:

På offentlige veje:

- Trafikdæmpning, fx ensretning eller lukning af en vejstrækning for biltrafik, forbud mod gennemkørsel eller etablering af lege- og opholdszone, evt. i sammenhæng med nedlæggelse af p-pladser og/eller etablering af delebilspladser,
- Beplantning i plantebede med stauder, buske, træer og facadeplanter,
- Opholdsmuligheder og byrumsinventar, fx bænke, affaldskurve, cykelstativer og multifunktionelle byrumsmøbler, som kan invitere til leg og bevægelse.

På private fællesveje:

- Trafikdæmpning, fx ensretning eller lukning af en vejstrækning for biltrafik, forbud mod gennemkørsel eller etablering af lege- og opholdszone, evt. i sammenhæng med nedlæggelse af p-pladser og/eller etablering af delebilspladser,
- Beplantning i plantebede med stauder, buske, træer og facadeplanter, når dette indgår i en trafikregulering af vejen,
- Opholdsmuligheder og byrumsinventar, når dette indgår i en trafikregulering af vejen.

Byrumsløsningerne udføres som udgangspunkt på gadernes eksisterende overflader med henblik på omkostningseffektive løsninger og kort udførselsperiode, men kan indebære gravearbejder, hvis det viser sig hensigtsmæssigt for projektets helhed. Gravearbejderne kan fx være nødvendige for at forankre løsninger permanent, udbygge fortove, ændre afvandingsforhold, øge jordvolumen til beplantning eller lignende.

På de private fællesveje er det af hensyn til den efterfølgende drift afgørende, at de vedligeholdelsespligtige grundejere indgår i borgergruppen. Yderligere må projekter, uafhængigt af vejstatus, heller ikke medføre, at den gennemkørende trafik på de omkringliggende private fællesveje overstiger 50 % af den samlede trafik.

Derudover kan puljen også på både offentlig og privat fællesvej finansiere ændringer i skilte og afmærkning på vejarealet, der understøtter omdannelsen til grøn bylivsgade.

1.3 Økonomisk ramme
Puljens midler kan anvendes til udgifter til ekstern rådgivning, interne bygherreomkostninger, puleadministration, udførsel, materialer og løn til entreprenører samt uforudsete udgifter i udførselsfasen.

Hvert projekt har en anlægsbudgetramme på 0,4 – 1,8 mio. kr. inkl. 8 % risikotillæg til rene anlægsomkostninger.

Teknik- og Miljøforvaltningen udfører og indgår kontrakt med rådgiver, entreprenør og/eller leverandør.

1.4 Parkering
I denne idérunde kan der nedlægges op til 70 p-pladser på tværs af projekterne. Det tilstræbes at finde projektområder med p-huse i nærheden, som kan erstatte nogle eller alle nedlagte p-pladser i de konkrete bylivsgadeprojekter, men vil ikke være et afgørende kriterium ifm. forvaltningens udvælgelse af idéer til projektforslagsfasen. Alternativt lejes p-pladser i nærmeste p-hus med ledige pladser, som kan være beliggende længere væk end 500 meter og/eller være i en anden parkeringszone.

1.5 Fremtidige tilføjelser og ændringer til administrationsgrundlaget
Teknik- og Miljøforvaltningen bemyndiges til løbende at tilpasse og opdatere administrationsgrundlaget for at integrere læring og sikre hastighed i eksekveringen af projekter. Hvis forvaltningen foretager væsentlige ændringer i administrationsgrundlaget, vil Teknik- og Miljøudvalget blive orienteret, inden de træder i kraft.

2 Bedømmelseskriterier for udvælgelse af idéer

2.1 Faglig projektgruppe
Bylivsgadepuljen har en faglig projektgruppe tilknyttet, som består af en række relevante fagpersoner i Teknik- og Miljøforvaltningen. Efter lokaludvalgenes indledende høring af idéerne, foretager projektgruppen en helheds vurdering af de indsendte idéer med udgangspunkt i bedømmelseskriterierne, og udvælger de mest egnede projektidéer til projektforslagsfasen.

2.2 Bedømmelseskriterier
De indsendte idéer prioriteres individuelt efter en konkret helhedsvurdering med vægt på realiserbarhed og lokal efterspørgsel.

Begge bedømmelseskriterier indeholder en række underkriterier, som i helhedsvurderingen kan tale for eller imod idéen:

A) Realiserbarhed
- Der kan frigøres plads i projektområdet til byrumsfremmende overfladeløsninger uden større behov for fx at udbygge fortov, ændre på afvandingsforhold eller lignende anlægsarbejder,
- Gaden er realistisk at trafikdæmpe med ensretning, lukning eller lignende, hvilket bl.a. afhænger af brandredningsforhold, adgang til renovationsbiler, gadens bredde og mængden af trafik på gaden og de omkringliggende gader. Det er en fordel, hvis idéen ligger i en lokalgade udpeget i Kommuneplanen 2019, som ofte er mindre gader uden fx busdrift, cykelstier, stor trafikmængde mv.,
- Der er en indikation om ledige erstatningsparkeringspladser til leje i p-huse i nærheden af projektidéen,
- Der er planlagt andre anlægs- og genopretningsprojekter, som flugter i tid og kan skabe merværdi ved at samtænke med bylivsgadeprojektet,
- Det er muligt for forvaltningens vandingskøretøj at køre ind og ud af gaden,
- Der er ikke planlagt andre kommende anlægsprojekter, som i fremtiden kan nedlægge et bylivsgadeprojekt efter dets ibrugtagning.

B) Lokal efterspørgsel

- Der er et stort lokalt ønske i gaden til idéen og indikation om opbakning til flere opholdsmuligheder og nedlæggelse af parkeringspladser,
- Lokaludvalget anbefaler projektidéen ifm. den indledende høring af alle projektidéer,
- Der findes ikke lignende eksisterende eller planlagte grønne opholdsmuligheder i gaden eller i nærheden af gaden.

3 Overblik over processen fra idé til ibrugtaget projekt

1. **Projektidéer udvælges i to spor:** Idéerne kan enten udvælges fra de tidligere indsendte idéer fra idérunde to, som ikke blev udvalgt, eller igennem en aktiv ansøgningsrunde, hvor alle borgergrupper i hele København kan indsende en idé.

   Fordelingen mellem tidligere idéer og nye idéer forventes at være ca. 50/50.

   a. ***Screening af ubrugte idéer fra tidligere idérunde:*** Borgergrupper, som har modtaget afslag i puljens idérunde to, kontaktes og skal interessetilkendegive, at deres idé kan anvendes inden for rammerne af idérunde tre, så forvaltningen kan sende idéen i høring i lokaludvalget.

      Der foretages på forhånd en frasortering af idéer, der forventes ikke at kunne indeholdes inden for rammerne af nærværende administrationsgrundlag, fx ideer på privat matrikel o. lign.

   b. ***Åbning af aktiv ansøgningsrunde:*** Forvaltningen åbner for en aktiv ansøgningsrunde i to måneder, hvor borgergrupper i hele København kan indsende en idé via kommunens hjemmeside. I denne idérunde vejledes borgerne af puljens medarbejdere for at gøre det nemmest muligt at indsende en idé.

2. **Inddragelse af lokaludvalgene:** Efter forvaltningens screening, sendes de relevante idéer i lokaludvalgshøring i deres respektive bydel for at kvalificere den bredere lokale opbakning og efterspørgsel. Lokaludvalgene bestemmer selv, hvordan de vil inddrage borgerne i denne proces. Nogle lokaludvalg vil skulle forholde sig til mange projektidéer samtidig, hvilket kan påvirke deres mulighed for at efterprøve den lokale opbakning i alle projekter. Hvert lokaludvalg kan anbefale op til 10 projektidéer i sit høringssvar, som forvaltningen kan bruge i den efterfølgende udvælgelse. Lokaludvalgene har dermed ikke beslutningskraft til at frasortere projektidéer som i idérunde to. Denne proces udføres i to delvist parallelle spor for hhv. tidligere idéer og nye idéer.

3. **Udvælgelse af i alt ca. 15 projektidéer:** En faglig projektgruppe gennemgår og vurderer alle projektidéer, og udvælger i alt ca. 15 projektidéer, som de ser størst potentiale i med udgangspunkt i bedømmelseskriterierne jf. afsnit 2. Denne proces udføres i to delvist parallelle spor for hhv. tidligere idéer og nye idéer.

4. **Udarbejdelse af projektforslag:** Forvaltningen igangsætter udarbejdelse af projektforslag for de udvalgte idéer i samarbejde den tekniske rådgiver, som med input fra borgergruppen udarbejder et fagligt kvalificeret projektforslag. Denne proces udføres i to delvist parallelle spor for hhv. tidligere idéer og nye idéer.

5. **Politisk stillingtagen:** Når projekterne er projekteret til projektforslagsniveau, forelægges de Teknik- og Miljøudvalget og eventuelt Borgerrepræsentationen til prioritering og frigivelse af anlægsmidler. De udarbejdede projektforslag skal behandles i to forskellige indstillinger for hhv. tidligere idéer og nye idéer.
6. **Indhentning af tilladelser, partshøringer og afgørelser**: Inden udførsel skal projektet opfylde kommunens krav til trafiksikkerhed, redningsveje, renovation og tilgængelighed.

   Teknik- og Miljøforvaltningen indhenter alle nødvendige tilladelser i forbindelse med projektet, og indhenter trafikmyndighedens samtykke, som er påkrævet ved alle projekter på vejareal.

   Forvaltningen varetager også evt. nødvendige dispensationer. Dette kan dreje sig om dispensation hos fx Vejdirektoratet for at opnå det lovmæssige samtykke fra politiet, eller i forhold til fredningshensyn.

   Forvaltningen vil i forbindelse med projektet vurdere, om der skal foretages en partshøring og afgørelse af direkte berørte grundejere, virksomheder, ledningsejere eller andre, jf. forvaltningslovens regler herfor.
7. **Udførelse:** Når projektet er detailprojekteret og eventuelle dispensationer og tilladelser er indhentet, kan projektet sendes i udbud.

   Når en entreprenør eller leverandør er valgt, kan de nødvendige midlertidige tilladelser indhentes, og udførselsfasen kan sættes i gang.
8. **Overdragelse til drift:** Københavns Kommune overtager drift og vedligehold af projekter på offentlige veje. På private fællesveje overdrages projektet til drift hos de vedligeholdelsespligtige grundejere efter udarbejdelse af en driftsplan og indgåelse af en driftsaftale.

4 Forvaltningsretlige krav

Som idémodtager sikrer Teknik- og Miljøforvaltningen, at borgergrupper behandles lige, hvilket omfatter:

1. At borgergrupper som indsendte idéer i idérunde to, men ikke blev udvalgt, kontaktes om den kommende idérunde tre og muligheden for at genanvende deres idé,
2. At mulighederne for at indsende idéer til puljen formidles på Københavns Kommunes hjemmeside.
3. At kravene for indsendelse og genanvendelse af en idé er gennemskuelige og saglige,
4. At borgergrupper som indsendte idéer i idérunde et orienteres om den nye idérunde,
5. At administrationen af puljen er dækket af et administrationsgrundlag (nærværende dokument),
6. At forvaltningslovens habilitetsregler overholdes i forbindelse med administration af puljen.

4.1 At borgergrupper fra idérunde to får mulighed for at genanvende deres idé

Borgergrupper, som har modtaget afslag i puljens idérunde to, informeres direkte om, at de skal give en interessetilkendegivelse om genanvendelse af deres idé inden for rammerne af idérunde tre, så forvaltningen kan sende idéen i høring i lokaludvalget.

4.2 At mulighederne for at indsende idéer til puljen formidles på Københavns Kommunes hjemmeside.
For at sikre, at potentielle ansøgere har mulighed for at blive bekendt med puljen, lancerer Teknik- og Miljøforvaltningen en kampagne om den nye idérunde med henvisning til puljens hjemmeside.

På hjemmesiden vil fremgå alle relevante oplysninger om puljen, puljens formål og bedømmelseskriterier samt om, hvor der kan indhentes oplysninger, som borgergruppen skal kunne honorere, som led i forvaltningens vurdering af, om der er tale om et projekt, der kan gennemføres (helt eller delvist) inden for puljens rammer og dermed for midler fra puljen. Den seneste version af nærværende administrationsgrundlag vil kunne findes på hjemmesiden.

Puljens hjemmeside kan findes på en underside til kommunens hjemmeside og opdateres løbende: https://byfornyelsespuljer.kk.dk/bylivsgadepuljen

4.3 At kravene for genanvendelse eller indsendelse af idéer er gennemskuelige og saglige
På undersiden beskrives bl.a.:

- Hvilke typer projekter puljen kan give midler til,
- Hvilke typer projekter puljen ikke kan give midler til,
- Hvilke bedømmelseskriterier der ligger til grund for vurderingen af den anvendte idé,
- Hvilke formalia borgergrupperne skal leve op til, herunder ophavsret til indsendt materiale, GDPR-regler m.v.,
- Projektprocessen fra idé til udført bylivsgade og fristen for sagsbehandling af idéerne.

Borgergrupperne kan henvende sig til forvaltningen via puljens postkasse: bylivsgadepuljen@kk.dk

4.4 At borgergrupper, som indsendte idéer i idérunde et, orienteres om den nye idérunde
Borgergrupper fra idérunde et orienteres via mail om muligheden for at indsende en idé på lige vilkår med nye ansøgere, da deres oprindelige idé kan være forældede og blev indsendt i et andet format.

4.5 At administrationen af puljen er dækket af et administrationsgrundlag (nærværende dokument)
Teknik- og Miljøforvaltningens administration af puljen og behandling af indsendte idéer beskrives i afsnit 3.

4.6 At habilitetsreglerne overholdes i forbindelse med administration af puljen
Teknik- og Miljøforvaltningen sikrer, at puljen administreres i overensstemmelse med forvaltningslovens habilitetsregler. Der nedsættes en faglig projektgruppe i Teknik- og Miljøforvaltningen, som skal bedømme og udvælge projektidéerne til projektforslagsfasen.

5 Juridiske rammer og handlerum

5.1 Den juridiske ramme
Økonomiske midler fra puljen kan anvendes på projekter, der udføres inden for rammerne af lov om offentlige veje og lov om private fællesveje § 57, stk. 2. Det betyder, at projekterne skal udføres på eksisterende offentlige (kommunale) veje og private fællesveje i Københavns Kommune, og at projekterne skal gennemføres af Københavns Kommune som vejmyndighed. Kommunen har mulighed for at inddrage borge-

ridéer og ønsker, herunder gennem en lokalbestemt borgerhøring, og tage disse i betragtning ved udvælgelsen af puljeprojekter i det omfang, at disse harmonerer med kommunens opgavevaretagelse som vejmyndighed.

Der kan ikke anvendes puljemidler til projekter på privat matrikel.
Alle projekter skal i øvrigt opfylde krav til blandt andet trafiksikkerhed, redningsveje, renovation og tilgængelighed.

5.1.1 Om kommunens handlerum på offentlige veje
Kommunen er vejmyndighed i relation til de offentlige veje og kan, henholdsvis skal, som vejmyndighed foretage anlæg på offentlige veje, fx omprioritering af vejareal til opholdsrum og nedlæggelse af p-pladser, ud fra de hensyn, som lov om offentlige veje (vejloven) varetager. Dette er som udgangspunkt trafikale hensyn. Det er muligt i medfør af vejloven at inddrage andre almene offentlige hensyn som fx miljøhensyn, men som udgangspunkt ikke som enkeltstående eller bærende element. Vejloven har overordnet til formål at sikre et velfungerende og sammenhængende trafiknet, herunder at sikre trafiksikkerheden og trafikafviklingen mv., hvorfor kommunen som vejmyndighed er forpligtet til at varetage disse overordnede formål i forbindelse med anlæg på de offentlige veje.

5.1.2 Om kommunens handlerum på private fællesveje
Kommunen er vejmyndighed i relation til private fællesveje og skal medvirke til at sikre, at vejene er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen. Kommunen kan i forbindelse med administration af loven inddrage andre offentlige hensyn af fx miljømæssig, tryghedsmæssig og kriminalpræventiv art. Som udgangspunkt er det de private grundejere ved vejene, som har ansvar for udførsel og vedligeholdelse af vejene, men privatvejslovens § 57, stk. 2 giver kommunen hjemmel til tillige at foretage ændringer på private fællesveje. En beslutning efter privatvejslovens § 57, stk. 2 skal være begrundet i almene offentlige hensyn, først og fremmest hensynet til den almene trafik og vejtekniske hensyn. Ændringerne kan gennemføres dels af færdselsmæssige hensyn, dels med hensyn på at forbedre det trafikale miljø, fx ved etablering af opholds- og legeområder eller stillevejsområder. Kommunens rolle som vejmyndighed i relation til de private fællesveje er dermed mere snæver end kommunens rolle i relation til de offentlige veje.

5.1.3 Om forholdet mellem offentlige veje og private fællesveje
Vurderingen af, hvorvidt og hvilke løsninger, der skal foretages på offentlig vej eller på en privat fællesvej, ligger i begge tilfælde hos kommunen som vejmyndighed. Kommunen skal i denne forbindelse varetage de hensyn, som ligger i hhv. lov om offentlige veje og privatvejsloven § 57, stk. 2 (samlet "vejlovgivningen").

Kommunens rolle som vejmyndighed er ikke til hinder for, at kommunen kan inddrage borgerne, miljøpunkter, lokaludvalg og andre med henblik på input og ønsker til anlæg på de offentlige veje og private fællesveje. Ved udvælgelsen af projekter, skal kommunen dog være opmærksom på, at de hensyn, som kommunen endeligt vil varetage, udelukkende er vejmyndighedshensyn, som beskrevet ovenfor. Borgerønsker, som isoleret set i deres indhold falder uden for de hensyn, som varetages med vejlovgivningen, vil ikke kunne udføres.

Da anlægsarbejder er lovbundne opgaver, er det endvidere kommunen, der organiserer og udfører anlægsarbejdet som vejmyndighed. Heri ligger også, at borgere ikke kan inddrages i organiseringen og udførelsen af arbejdet. En modifikation hertil er licitation og udbud af offentlige

anlægsopgaver, hvormed kommunen udbyder udførelse af et anlægsarbejde i overensstemmelse med reglerne om udbud til ekstern udførelse, men i sagens natur beholder myndighedsansvaret.

Den nærmere vurdering af hvilke konkrete bylivsgadeprojekter, som kommunen kan udføre med midler fra puljen, vil bero på en konkret vurdering af de enkelte projekter, herunder af hvilke elementer, der indgår heri.